

Albert Chinoy

Ruotsin Semic ryynnistää Venäjälle. *Bobon*, *Goliatin* ja *Tumakin* 100 000 - 200 000 kappaleen painokset ovat menneet kuin kuumille kiville. Lehdet painetaan Unkarissa ja julkaistaan yhteistyössä moskovalaisen lehti-yhtiön kanssa. Toistaiseksi Semicillä on vielä vaiuuttateknisiä ongelmia. Yhtiö on tilannut läjän rupla, jolle ei ole keksinyt mitään käyttöä.

Tanskan Semic on puolestaan kaapannut *Tarzanin*. Tanskalaisilla on nyt oikeudet tuottaa ja julkaista *Tarzan*ia sekä Euroopassa että Amerikassa. Amerikkalaisen yhteistyökumppanin Malibu Comicsin kanssa julkaistavan lehden ensimmäisen numeron pitäisi ilmestyä maaliskuussa. Eurooppalainen julkaisu ilmestyy kesällä. Piirtäjiksi on pestattu pari tanskalaista, yksi jugoslavia, kaksi amerikkalaista. Britti **Brian Bolland** piirtää kansia. *Tarzanin* myötä tanskalaiset piirtäjät esiintyvät ensimmäistä kertaa Amerikassa laajassa levityksessä.

King Features haali viime syksynä Amerikassa paljon julkisuutta, kun *Helmi* ja *Heikki* -sarjan *Helmi* meni töihin. Arvon rouva siirtyi työelämäänsä 61 vuoden kotirouvaauran jälkeen. *Helmi* perusti oman kestityspalvelun syyskuussa.

Hergen perillisiä edustava *Tintti*-säätö on kleititöyryntä yhteistyöstä **Harry Thompsonin** kanssa. Miekkonen on kirjoittanut Englannissa julkaistun uuden kriittisen elämänekerran Hergestä. Säätöä närästävät kirjan kohdat, joissa kerrotaan Hergen työstä naisten alaisena Belgian miehityksen aikaan ja piirtäjän suhteesta erääseen assistenttiinsa. Säätöön penseyden takia koko kirjan ainoa kuva *Tinttin*ä on postimerkkisarjasta.

Ohio State University's Cartoon, Graphic and Photographic Arts Research Library on perustanut sarja- ja pilakuvapiirtäjä (cartoonist) -rekisterin. Se toivoo voivansa tarjota elämäkerrattietoja mahdollisimman monista piirtäjistä. Jo 700 taiteilijaa on kirjattu rekisterin ja lisää kysellään. Suomalaiset piirtäjät voivat kysellä mukaan pääsyä puhelinnumerosta (INT+) 614-292 0538.

Suomalainen vuosisadan alun vankien ystävä **Mathilda Wrede** on saanut Ranskassa elämäkertansa julki sarjakuvalbumina. Se on julkaistu protestantismien suurilla nimillä (**Albert Schweitzeria**, **Johan-Sebastian Bachia**, **Martin Luther Kingia** ym.) käsittelevässä sarjassa, joka on Eissassin katekeesikeskuksen toimittama. Sarjakuvan Suomi-kuvakin on kuulemma suunnilleen kohdallaan.

Alan Moore on kirjoittanut "maailman pisimmän" sarjakuvastriipin. 250 jalkaa (n. 76 metriä) pitkä sarja piirsi yli 120 taiteilijaa viime syyskuussa järjestetyssä julkisessa tapahtumassa. Strippi tehtiin Guinnessin ennätysten kirjan näyttelyssä Lontoossa. Tapahtumalla tuettiin Lontoon sarjakuvakeskusta (Cartoon Centre), joka on tarjonnut nuorille kursseja. Keskusta uhkaa yksityisen rahoituksen tyrehtyminen.

Britit ovat siis olleet hyvällä asialla, vaan rehvaastelevat turhaan. Oriveden sarjakuvakurssilla vuonna 1986 nimittäin lyötiin ruotsalaisten siihen asti voimassa ollut ennätys, 150 metriä. Suomalaiset piirustivat peräti 203 metriä pitkän sarjakuvan! Änä!

Sarjakuvapiirtäjistä kertovien dokumenttifilmien harvalukuinen joukko on kasvanut yhdeksi. **Pamela Beere Briggs** käsittelee naispiirtäjiä elokuvassa *Funny Ladies*. Se on voittanut palkintojakin parilla amerikkalaisella festivaalilla. Briggs haastattelee filmissään **Dale Messickiä** (*Brenda Starrin* piirtäjä), **Cathy Guisewitea** (*Cathy*), **Nicole Hollanderia** (*Sylvia*) ja **Lynda Barrya** (*Ernie Pook's Comeek*). Leffa olisi kai syytä napata Suomeenkin. Kiinnostaisiko jotain tv-kanavaa? Vinkiksi kontaktiosoite: Pamela Briggs, 3221 Connecticut Avenue NW, #508 Washington, DC 20008, USA.

Italialaiset tuottavat 10-tuntisen minisarjan *Lucky Luke*sta. Pääosaan ja joidenkin jaksoiden ohjaajaksi on värvätty **Terence Hill**. Toivottavasti tähän ei tarvitse törmentää Suomen telkkarissa.

Lassin ja **Leevin** piirtäjä **Bill Watterson** on palannut poikkeukselliselta lomailtaan. Harva sanomalehdistriipin piirtäjä häilyy lekottelemaan laakereillaan kuuauksiksi ja käskää syndikaatin myydä uusintoja. Strippien palstatilan kutistumista vastaan aina taistellut Watterson on alkanut lomansa jälkeen piirtää sunnuntaisivut niin, ettei ylimmästä kuvarivillä voi enää erottaa kokonaisuudesta. Lehdet, jotka ovat julkaisseet sunnuntaisin kaksirivisen *Lassin ja Leevin*, joutuvat nyt valitsemaan kokonaisen striipin ja jonkun muun sarjan välillä. *Lassin ja Leevin* hurja suosio taannee, ettei kovin moni lehti luovu siltä.

Viattomien viettelys uhkaa jälleen. Underground-sarjakuvien erikoistunut kustantamo Kitchen Sink aikoo julkaista uuden painoksen **Frederick Werthemin** surullisen kuuluisasta kirjasta *The Seduction of the Innocent*, joka auttoi EC-yhtiön nykyisin klassikoiksi julistetut kahusarjakuvalehdet hautaan. Opusta ei ole ollut saatavilla enää vuosin. Kaikki ovat kuulleet kirjasta, mutta harvat lukeneet. Ennen Kitcheniä ehätti funda-

mentalistisaarnaaja **John Fulce**. Hän on kirjoittanut teoksen nimeltä *The Seduction of the Innocent Revisited*. Siinä Fulce pyrki osoittamaan, että sarjakuvat leivittävät uskonnonvastaista sanomaa ja tarjoavat omia "jumaliaan" pahaa-aavistamattomille nuorille. Itse sarjakuvia 23 vuotta kerännyt ja sarjakuvakauppaa seitsemän vuoden ajan pitänyt Fulce on peittänyt kirjansa runsaasta kuvituksesta kaikki säädettömyydet, mm. paljaat reidet ja selät.

Utiset amerikkalaisten sarjakuvainoista eivät ole epätavallisia. Nyt japanilaisetkin ovat ryhtyneet sensuroimaan. Tokiossa on pidätetty viisi kirjakauppiasta ja säädettömiä lehtiä on takavarikoitu 3,2 miljoonan jenin arvosta. Japaniin onkin syntymässä *comics coden* tapainen sarjakuvakustantajien itsesensuurijärjestelmä.

Meillä vasta suunnitellaan sarjakuvan tukijärjestelmää, mutta ruotsalaiset ovat jakanee rahaa jo vuosia. Ruotsin valtion kulttuurineuvosto on myöntänyt projektitukea **Barksin Bruno Björn** ja **Benny Burrolle**, **Per Demervallin Visa en visalle** ja **Jan-Ake Wingvistin Hämnadstimmelle**. Lisäksi jälkikäteen tuettiin kolme albumia ja neljän lyhyen sarjan piirtäjiä.

Aku *Ankka* sai puolestaan tukea Ruotsin viimesyksyisissä eduskuntavaaleissa. *Aku* keräsi 1535 ääntä ja päihitti joitakin virallisia puolueita

Charlie Christensen

Ruotsalainen vastineemme *Serieförämjandet* on jakanut Urhunden-palkintonsa seitsemän kerran. Viime vuoden parhaaksi ruotsalaiseksi albumiksi valittiin **Charlie Christensenin Arne Anka -del II**. Paras käännösalbumi oli **Alan Mooren** ja **Dave Gibbonsin Watchmen**. Christensen sai palkinnon nyt toisen kerran - vastaavaa ei ole ennen tapahtunut. *Watchmen*ia kiitettiin henkilökuuvauksen ja kertomuksen vivahteikkaisuudesta. Ruotsissa ilmestyi viime vuonna 140 albumia, joista noin 25 oli kotimaisia.

Neil **Gaimanin** käsikirjoittama ja **Charles Vessin** piirtämä *Sandman*-jakso *A Midsummer Night's Dream* on voittanut vuoden 1991 World Fantasy Awardin parhaana novellina. Palkinto annettiin nyt ensimmäisen kerran jollekin sarjakuvulle. *A Midsummer Night's Dream* eli *Sandman* numero 19 kertoo **Shakespearen** teatteriseurueen kaikkien aikojen oudoimmasta esityksestä - yleisö näet saapuu kellojen valtakunnasta. Jakso on nähtävillä myös *Sandman*-kokoelmassa *Dream Country*. "Things need not have happened to be true. Tales and dreams are the shadowtruths that will endure when mere facts are dust and ashes, and forgot."

Siiinjärjellä perustettiin Pohjois-Savon sarjakuvaseura vuoden alkajaisiksi. Puheenjohtajaksi valittiin *Alpha*-lehteä tekävä **Harto Pasonen**. Seuran tarkoituksena on edistää sarjakuvan asiaa Kuopion läänin alueella jäsenileillä, koulutuksella ja näyttelyillä. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Pasoseen (971-451016) tai **Taija Ratilaiseen** (971-111372). Ensitöikseen Pohjois-Savon sarjakuvaseura julistaa sarjakuvakilpailun, josta on ilmoitus lehdesämme, ja elokuussa vielä sarjakuvatapahtumankin.

Ranskalaiset ovat saaneet uuden pirteän lehden. *Sortez la chienne!* (*Narttu ulos!*), *Raw'ta tai Drawn & Quarteriya* muistuttava tabloid-kokoinen mielenkiintoisena näköinen pläjäys, tarjoaa lähinnä uusia ja tuoreita piirtäjiä. Mukana on paljon naisia. mm. **Julie Doucet** ja **Carol Moisewitch**. Lehteä voi kysellä osoitteesta 48 rue Leon Gambetta, 59000 Lille, France.

Animaatioksi piirretty *Pikku Nemo* saa ensi-iltansa Yhdysvalloissa kesällä. Japanilaisen TMS:n filmin ympärille syntyvät myös markkinat, jotka eivät kalpene *McCaytä* 1910-luvulla rikaistuttaneille. Filmin tekijöitä ovat *William T. Hurtz, Masami Hata, Ray Bradbury, Chris Columbus* ja *Jean "Moebius" Giraud*.

Japanilaisveitoisuus näkyy juonikuviossa: *Nemo* tulee vapauttaneeksi hirvittävän demonin, joka kidnappaa Höyhensaarten kuninkaan ja uhkaa muuttaa koko valtakunnan painajaismaaksi. Lopussa ikäinen onni tietenkin odottaa prinsessaa ja *Nemoa*.

Nähtöjen suusta kuullut kommentti ovat positiivisia. Filmin tuosta Suomeen ei ole tietoa ja kovin verkkaisesti pulkahtelevat myös sarjakuvan jatko-osat suomeksi. Samat *Richard Marschallin* toimittamat kirjat ilmestyvät joka tapauksessa ainakin yhdeksällä muulla kielellä ja *Nemo*-tietokonepeli Dream Master on pelaajien suosiossa.

Sarjakuvapiirtäjä *Moebius* on ollut mukana useassa elokuvassa ja animaatioissa, kuten viime vuonna Japanissa valmistuneessa pitkässä seluloidipiirretyssä *Pikku Nemo*. Hänellä uusin projektinsa, pitkä kokonaa tietokoneanimaationa tehtävä *Starwatcher* esiteltiin tammikuun lopussa Monte Carion Imagina-festivaalilla.

Elokuva perustuu Moebiuksen käsikirjoitukseen maapallon viimeisestä miehestä, joka etsii lajiveria robotin täyttämässä maailmassa. "Tarina ei perustu sarjakuviini, mutta itse hahmo on kyllä ollut mukana useassa sarjakuvassa taustalla katselemassa tai julisteissani", Moebius itse sanoo. "Hahmo on ollut valmis ja vain odottanut sopivaa tarinaa." *Starwatcher* on myös Moebiuksen amerikkalaisen sarjakuvien

Lautanen & Vuorinen

Kemin yhdenottoista sarjakuvapäivät vietettiin 27.-29.3.1992. Sarjakuvapäivillä jaettiin uusia palkintoja. Sarjakuvakilpailun voitti tänä vuonna *Sari Luhtanen* käsikirjoittama ja *Perntti Nuortimon* piirtämä *Pieni vampyyritarina*. Lisää Kemistä Sarjainfon seuraavassa numerossa.

tuontifirman nimi.

20 miljoonan dollarin elokuvan tuottaa parilislainen Videosystems, tunnettu tietokoneanimaatioiden tekijä. Rahoituksesta 20 % tulee Ranskasta, lähinnä maksu-tv-kanava Canal plusilta. Se oli myös Terminator-elokuvan animaatiojaksosten rahoittaja. 40 % rahoista tulee Yhdysvalloista ja loput muualta.

Elokuvan pituudeksi on tulossa 80 minuuttia ja sen on tarkoitus olla valmis 1995. "Emme halua välttämättä olla ensimmäisiä pitkän tietokoneanimaation tekijöitä, haluamme tehdä elokuvan hyvin", sanoo tuottaja *Alan Guillou*. Pariisin studio työllistää 60 henkilöä.

Moebius itse on innostunut tietokoneanimaatiosta. "Se on jotain uutta. Kuvat ovat oikean kaltaisia valaistusta, taustoja ja perspektiiviä myöten. Tulos vastaa mielisämme olevaa käsitystä todellisuudesta."

Yhtä innostunut hän oli *Jim Jarmushin* uudesta elokuvasta *Night on Earth*. "Helsingin kuvat olivat hauskoja. Minähän tunsin kuvauspaikat, olin käynyt siellä!"

Underground-veteraani *Rick Griffin* kuoli viime vuoden elokuussa 47:n ikäisenä. Griffin oli yksi *Robert Crumbin* perustaman *Zap*-lehden tekijöistä. Monet muistanevat hänet myös psykedeelisistä julisteista, joita hän piirsi mm. *Grateful Dead*-yhtyeelle.

Suomessakin tunnettu piirittäjä *Aslam Rehan* kuoli Tukholmassa uuden vuoden yönä 52-vuotiaana. Ruotsissa asuessaan intialaisyntyinen kosmopoliitti Rehan kävi Suomessa, ja ihastui tšekäläiseen henkilöön ilmapiiriin, erityisesti rappio-alkoholistien pullofilosofiseen elämänsentseen.

Rehan kauppaosi piirroksiaan länsisaksalaisiin, italialaisiin brittiläisiin ja ranskalaisiin lehtiin. Suomessa niitä julkaistiin 1970- ja 1980-luvulla. Vuonna 1980 Otava julkaisi Rehanin piirrostekokoelman *Miehet, naiset ja eläimet*. Rehan erikoistu pilkkamaan virkavaltaa, kirkollista tekopyhyyttä, maailmanparantajia, naisten ajatusmaailmaa ja avioliiton ihanouksia.

Englantilaisen animaation suuri nimi *Joy Batchelor* kuoli viime toukokuussa 77-vuotiaana. Hänet tunnettiin parhaan yhdessä miehensä *John Halasin* kanssa tekemästä kokoilanpiirretyistä Eläinten vallankumous vuodelta 1954. *Onwellin* romaanin animaatioversio loi Englantiin animaation ammattikunnan ja sitä on sanottu ensimmäiseksi pitkäksi aikuisten animaatio elokuvaksi, jossa on vakava teema.

Tanskalaisen *Serie Journalenin* päätoimittaja *Frank Madsen* on alkanut puuhata yhteispohjoismaista sarjakuvafanzineaa. *Nordic Comics Revue* ilmestyy englanninkielisenä neljästi vuodessa ja siinä on tänä vuonna mukana Ruotsi, Suomi, Norja ja Tanska. Jokaiselle maalle on lehdessä varattu kolme sivua. Lehdessä on tarkoitus esitellä pohjoismaista sarjakuvaa muiden maiden kustantamoille ja keräilijöille.

Suomen osuuden toimittaa *Sarjainfon* päätoimittaja, kääntää *Sari Luhtanen* ja taitosta huolehtivat lehtemme graafikot. Ensimmäinen numero ilmestyy maaliskuun lopulla: siitä raportoidaan seuraavassa numerossa enemmän.

mäinen numero ilmestyy maaliskuussa ja halukkaat jälleenmyyjät voivat tilata sitä Tanakasta kymmenen kruunun kappalehintaan. Kontaktiosoite on F. Madsen, Tegstuen Gimle, Husumgade 2, 1th, DK 2200 Copenhagen N.

Norjalaiset suunnittelevat yhteispohjoismaisia sarjakuvamessuja, joiden tarkoituksena on synnyttää monenlaisia yhteistointamutoja. Suunnitella on sarjakuvalehti ja piirtäjäpankki. Jälkimmäinen toimisi siten, että jokaisessa maassa kootaan edustava otos sarjakuvanäytteitä, joiden perusteella halukkaat kustantajat voivat tilata sarjakuvia.

Toistaiseksi idea on vasta alkuvaiheessaan, eikä minkäänlaista selkoa mahdollisen yhteistyön laajuudesta ole. Ensimmäinen tapaaminen on maaliskuun lopulla: siitä raportoidaan seuraavassa numerossa enemmän.

Ilkka Salama on tehnyt pro gradu -työn *Aku Anka*-lehden kielistä. Työssä tutkitaan *Aku Ankan* kielikuvien ja sanaleikkien ymmärrettävyyttä. Salama järjesti luentoymmärämiskokeen, johon osallistui yläasteen 7. luokan ja lukion 2. luokan oppilaita sekä koulutukseltaan erilaisia aikuisia. Kaikkiaan koehenkilöitä oli 280.

Koe osoitti, että peruskoululaisista suurin osa lehden nökkeluoksista jää oivaltamaatta. Lukolaiset tunnistivat parhaat julkisten nimistä tehdyt foneettiset väännökset (kuten *Arnoldi Varti-nikkar*), mutta laajempaa kulttuuririttoa vaativissa alluusiissa lukolaisetkin hävisivät aikuisille. Eikä ihme: aikuisistakin vain 17,1% osasi yhdistää *Milla Magian* taikaoppaan *Yxi Alchemistin Paras Tawara Gezelluksen* 1600-luvulla kirjoittamaan aapiseen.

Ja kuinka ihmeessä peruskoululainen voisi tajuta seuraavantlaisia sisäpolitiikkaan liittyviä herjoja: "Saalis tipahtaa sylimme kuin valtioneuvoston konkurssifirmalle" tai "Konnamuorin järki leikkaa kuin verottaja luontaiselta".

Aku Ankan kielellinen kikkailu alkaa nykyisin olla jo rasite: etsikääpä vaikkapa uudesta *Aku Ankan* Juhlakirjasta yksikin ruutu, jossa olisi tavallista ja luontevaa replikointia.

Kauhukirjailijoiden eliittiin nousut *Nancy A. Collins* (*Sunglasses After Dark*, *Tempter* ja *In the Blood*) on valittu vetämään *Swamp Thing* ylös rämeen mudista. *Kalma*-lehdessä ilmestyy *Swamp Thing* oli aikoinaan *Alan Mooren* käsikirjoittamana uuden älykkään ja aikuisemman kauhutarjakkuvan lippulaiva, mutta myöhemmät kirjoittajat replivat rämeen herran pitkittelyihin sekoituihin.

Uusi nousukausi alkoi vasta vuoden 1991 Annual-julkaisusta, jossa ohjaajapalkkoihin saatiin houkuttelua *Nancy A. Collins*. Numerosta 110 lähtien Collins on paukuttanut karmaisevaa tarinaa, joka on vahvasti sävytetty legen-

Moebius jatkaa *The Airtight Garagea*. Vihdoin suomeksikin ilmestyvä Moebiuksen ehkä kuuluisin sarjakuva ilmaitiivis autotallilla saa jatkoa. Ensimmäinen jakso sarjasta *The Man from Ciguri* on jo ilmestynyt amerikkalaisen *Cheval Noir* -lehden numerossa 26. Päätkä on kolmisivuisen ja tarina jatkuu suoraan siitä mihin *Airtight Garage* päättyi. *Dark Horsen* julkaisema *Cheval Noir* tunnetaan pääasiassa mustavalkoisen eurooppalaisen laatusarjakuvan julkaisukanavana. Lehdessä ovat esiintyneet niin *Tardi*, *Comés*, *Drulliet* kuin *Bollandin*.

doilla ja kansantaruilla. *Rämeen Olentoa* on jopa hänen tietämättään ajettu kuvernöörin pallille!

Myös kauhukirjailija *K.W. Jeter* (Sielusta sieluun, Tohtori Kyy) on tarttunut sarjiekäsikirjoittajan hommiin: hänen kynästään on lähtöisin neiosainen *Mister E*-minisarja. Vimmaisesta miehen sisäistä ja ulkoista kamppailua kiehtovasti kuvaava tarina on tavallaan itsenäistä jatkoa *Neil Gaimanin* kirjoittamalle komealle *Books of Magic*-minisarjalle.

Neil Gaiman (*Sandman*, *Kalma* ja *Tähtivaeltaja*) on tehnyt käännöksen päivänvastaisen suuntaan. Hän on käsikirjoittanut lisäksi alkanut tehdä novelleja ja romaanneja. Gaimanin ja *Terry Pratchettin* hiltön Hyviä enteitä on saatu jo suomeksikin.

Kemiläinen teatteri Musta Laatikko on tehnyt sarjakuvan maailmaan sijoituvan näytelmän *Comix*. Näytelmä on toteutettu mustan teatterin keinoin: mustiin pukeutuneet näyttelijät liikuttelivat nukkeja ultraviolettivalossa, jolloin syntyy illuusio itsestään liikkuvista nukkeista.

Comix-näytelmän ovat käsikirjoittaneet *Ari Kutla* ja *Keijo Ahlquist* ja sen ohjauksesta vastaa *Niko Selinheimio*. Ensi-ilta oli Kemin sarjakuvapäivien yhteydessä 27.3.1992.

Esityksen kanssa on tarkoitus kiertää ympäri Suomea. Esitys on tilattavissa huhtikuun alusta joulukuun loppuun. Lisätietoja saa numerosta 931-773 317 tai numerosta 949-692 422.

Tanja Rasila on tehnyt semi-naariesitelmän ajan kulumisen esittämisestä sarjakuvassa - siis samasta aiheesta, josta *Sarjainfossakin* on viime aikoina saatu lukea. Rasilan tutkimuskohteena on ollut *Tarmo Koiviston Mämmillä*.

Rasila tutkii, miten ajan kulumisen esitetään, mitä ruutujen välillä tapahtuu ja mitä keinoja piirtäjä käyttää liikkeen illuusiota luodessaan. Tutkiessaan ruutujen välissä tapahtuvaa kerrontaa, välipalkkien metafysiikkaa, Rasila käyttää *Pierre Frasnault-Deruelen* neiluoitusta. Sen mukaan palkin aikana voi tapahtua ajallinen (normaali kronologinen kerronta).

ajallis-paikallinen (paikanvaihdos kielellä pitemmästä aikavälisestä), paikallinen (simultaaninen toiminta eri paikoissa) tai tekninen (näkökulmanmuutos tai kuva/vastakuva) hyppy.

Rasila toteaa, että vaikka piirtäjä voikin antaa vihjeitä siitä, mitä ruutujen välissä tapahtuu, on jatkumon luominen viime kädessä lukijan pääteltävissä: ajan kulumisen ja liike syntyy lukijan mielikuvituksessa.

Teatteri Pieni Suomi suunnittelee näytelmää *Ahmed Ahneesta* (joka muuten täyttää tänä vuonna 30 vuotta). Teatterinjohtaja *Otso Kautto* ja dramaturgi *Michael Baran* ovat jo ostaneet oikeudet neljään *Ahne*-albumiin, joista vain kaksi on suomennettu (*Haaremin ruusu* ja *Ahmed ja apuri*). Ensi-iltaa sopii odotella joskus syksyllä.

Tampereen sarjakuvaseura julkaisi ensimmäisen albuminsa. *Timo Niemi* ja *Reima Mäkinen* ovat tehneet *Octobrian* ja *helvetin kymmenennen* piirrin.

Octobrian, Mäkinen & Niemi

Suomeksi on vihdoin ilmestynyt rehelliisiä *Calvin & Hobbes*-käännöksiä! Jostain syystä nimettömänä pyyttelevä kustantaja on julkaissut "aitoa tavaraa" jo kahden lehden verran. Nyt *Sarjainfon* toimituksellekin lopullisesti selvisi *Lassin* ja *Leevin* valtava suosio ulkomailla: tähän saakka meitä on selvästi hujattu sensuroiduilta käännöksillä.

Tämä aikuisempi *Lassi* & *Leevi* käsittelee koskettavalla tavalla pienen pojan seksuaalisuutta ja hänen suhdettaan vanhempiinsa ja leikkikaveriinsa. Lehden sivuilta voi haistaa aitoa innostusta ja kiimaa. Mutta antaisiko kustantaja lehtisiään vaikkapa sarjakuvaseuralle myyntiin?